

Stručni studij Ekonomika poduzetništva
(redovni i izvanredni studenti)

Syllabus predmeta

Semestralna stručna praksa

Akadska godina: 2020./2021.

Izradila: Ivana Arbanas, dipl. oec., predavač

Nositelj predmeta: Ivana Arbanas, dipl. oec., predavač (potpisnik)

Tomislav Lopac, prof., viši predavač (pomoćnik)

Ovaj syllabus informira studente o sadržaju predmeta **Semestralna stručna praksa**, ishodima učenja, načinu održavanja nastave, obavezama studenata te načinu njegova polaganja.

1. Osnovne informacije o predmetu

Ciljevi predmeta (prakse)

Kroz praktičan rad u poslovnim subjektima nadopuniti stečena teorijska znanja studenata tijekom studija i naučiti ih primjenjivati ista u poslovanju, upoznati studente sa specifičnostima poslovnih procesa poslovnih subjekata i specifičnostima poslovanja različitih djelatnosti i ustanova. Osposobiti studente za prepoznavanje poduzetničkih prilika, kreiranje i inoviranje proizvoda i usluga i stvaranje nove ponude, uz razumijevanje tržišta i trendova na tržištu. Osposobiti studente za uspješno vođenje i nadzor poslovanja poslovnih subjekata i pokretanje poduzetničkih pothvata.

Ishodi učenja

Ishodi učenja označavaju znanja, vještine i kompetencije koje je student stekao izvršavanjem obaveza i polaganjem ispita iz predmeta Semestralna stručna praksa, što znači da su studenti u stanju:

Ishod 1	Aktivno, profesionalno i konstruktivno obavljati poslovne zadatke, samostalno ili u timskom radu.
Ishod 2	Prepoznati potrebu za proširenjem postojećih znanja i vještina temeljem rada u realnom poslovnom procesu.
Ishod 3	Prepoznati mikro i makro aspekte te specifičnosti djelatnosti u kojoj student obavlja praksu.
Ishod 4	Prepoznati važnost i ulogu etičkih načela i kulture ophođenja te ih primjenjivati u radnom okruženju.
Ishod 5	Stečena teorijska znanja primijeniti u poslovnom djelovanju poslovnih subjekata.
Ishod 6	Objediniti stečena teorijska i praktična iskustva, stečena kroz studij i obavljanjem Semestralne stručne prakse, te ih iskoristiti za: <ul style="list-style-type: none"> – prepoznavanje i razumijevanje specifičnosti poslovnog djelovanja različitih sektora djelatnosti – prepoznavanje resursa i poduzetničkih prilika – uočavanje poslovnih poremećaja i uklanjanje nedostataka u poslovanju – samostalno pokretanje poduzetničkih pothvata i uspješno vođenje i upravljanje poslovanjem poslovnih subjekata – uočavanje nedostataka i predlaganje rješenja za poboljšanje mikroekonomskih i makroekonomskih uvjeta za povećanje učinkovitosti poslovnih procesa i razvoj poduzetništva.

Trajanje i način izvođenja

Predmet Semestralna stručna praksa je obavezan predmet i nosi 10 ECTS bodova.

Ocjenjivanje i vrednovanje studenta provodi se sukladno Pravilniku o studiranju Veleučilišta, tj. studenti se upućuju na terensku nastavu i stručnu praksu sa svrhom stjecanja specijalističkih stručnih znanja i osposobljavanja za uključivanje u radne procese. Stručna praksa izvodi se prema usvojenom studijskom programu i izvedbenom planu nastave Veleučilišta. Stručna praksa je obvezna i sastavni je dio nastave, a izvodi se u suradnji s institucijama-partnerima, vanjskim suradnicima, privatnim tvrtkama te kroz radionice koje organizira Veleučilište. Za vrijeme stručne prakse studenti su obvezni voditi dnevnik stručne prakse u kojem će za svaki dan opisati radne zadatke koje su obavili. Nakon povratka sa stručne prakse student predaje nositelju kolegija Stručna praksa Dnevnik prakse te ovjerenu i potpisanu potvrdu institucije u kojoj je ista obavljena. Tijekom obavljanja stručne prakse studenti su podložni kontroli nastavnika Veleučilišta. Uspješno obavljenju stručnu praksu u indeksu svakog studenta svojim potpisom ovjerit će nadležni nositelj kolegija Stručna praksa.

Raspored za predmet u semestru izgleda ovako:

- **два mjeseca odrađene prakse u VI. semestru**, sukladno vremenu i na način predviđenim nastavnim planom te uputama i obrascima predviđenim za obavljanje Semestralne stručne prakse te samostalan rad studenta na pisanju Dnevnika, tj. na opisu poslova koje je obaljšao i opisu poslovnih problema poslovnih subjekta ili institucija u kojima je obavljao praksu, s navođenjem mogućih rješenja istih kroz Dnevnik prakse.

Plan i program (teme)

Student Semestralnu stručnu praksu odrđuje kroz praktičan rad u poslovnim subjektama, institucijama i organizacijama, čiji je sadržaj naveden u nastavku i koji je usklađen s ishodima učenja.

Tjedan	Nastavna tema (cjelina)	Ishod
VI. semestar	<ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje s organizacijom, funkcioniranjem, sustavom rada i poslovanja poslovnog subjekta, institucije ili organizacije u kojoj se praksa obavlja ili odgovarajućih organizacijskih jedinica istih. • Praktičan rad pri pokretanju poslovnih pothvata s ciljem zapošljavanja i samozapošljavanja. • Praktičan rad u odvijanju svakodnevnih poslovnih procesa poslovnih subjekata, organizacija i institucija. • Kroz praktični rad spajanje teorijskih i praktičnih znanja u organizaciji i nadzoru poslovanja poslovnih subjekata. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Primjena analitičkog i kritičkog pristupa pri prepoznavanju specifičnosti pojedinih djelatnosti, uočavanju poslovnih problema i predlaganju njihova otklanjanja te razvoju gospodarstva. • Obavljanje svih poslova vezanih uz organizaciju, financiranje, vođenje i unaprjeđenje poslovanja poslovnih subjekata različitih profila te institucija i organizacija. • Korištenje iskustva praktičnog rada za razvijanje specifičnih stručnih znanja i poduzetničkog duha te za poticanje timskog rada, sklonosti kontinuiranom usavršavanju i razvoju inovacija. 	
	Pisanje i predaja Dnevnika prakse mentoru na Veleučilištu, ispravak Dnevnika prakse po uputama mentora u poduzećima, ostalim poslovnim subjektima ili institucijama u kojima studenti obavljaju praksu i mentora na Veleučilištu, ovjera Dnevnika prakse.	II. – 6.

Predmetni nastavnik zadržava pravo izmjene redoslijeda tema utvrđenih ovim dokumentom uz obavezu pravodobnoga obavještanja studenata.

Oblici aktivnosti

Kvaliteta rada studenata i stjecanje potrebnih znanja i kompetencija osigurat će se zadavanjem zadatka i uputnice za obavljanje stručne prakse u kojima su detaljnije specificirani zadatci i način obavljanja stručne prakse s naglaskom na uočavanje i rješavanje konkretnih poslovnih slučajeva (problema) poslovnih subjekata. Tijekom obavljanja stručne prakse studenti su podložni kontroli nastavnika Veleučilišta zaduženih za provođenje Semestralne stručne prakse.

Vođenjem evidencije o upućenim studentima na praksu i mjestu obavljanja prakse, sklapanjem ugovora o suradnji Veleučilišta s poslovnim subjekta u kojima studenti mogu obavljati stručnu praksu i pregledom Izvještaja o obavljenoj stručnoj praksi (Dnevnika prakse) osigurat će se kvalitetni uvjeti za obavljanje prakse i dobiti informacije o obavljenim poslovima i usvojenim praktičnim znanjima koje studenti stječu obavljanjem prakse. Studenti će biti upućeni u svoja prava i obveze te metode rada, potrebna ponašanja i obrasce za obavljanje prakse. Kvalitete i vještine nastavnog osoblja zaduženog za provođenje prakse te kvaliteta i primjerenost studijskog programa prate se anonimnim anketiranjem studenata. Dobiveni podatci služe nastavnom osoblju za preispitivanje vlastitog rada i rada studenata i za eventualno potrebne izmjene programa i metoda izvođenja Semestralne stručne prakse.

<p>Vrste izvođenja nastave</p>	☐ predavanja ☐ seminari i ☒ radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☒ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☒ ostalo _____
--------------------------------	--	--

Izvođači i način komuniciranja

Nositelj predmeta: Ivana Arbanas, dipl. oec., predavač (potpisnik)

Tomislav Lopac, prof., viši predavač (pomoćnik)

Izvođač: Ivana Arbanas, dipl. oec., predavač

Službena komunikacija odvija se za vrijeme nastave i konzultacija, a prema potrebi e-mailom:

ivana.arbanas@velegs-nikolatesla.hr

Na nastavi mogu povremeno sudjelovati gosti predavači.

2. Obveze i način ocjenjivanja

Polaganje predmeta Semestralna stručna praksa znači da je student ispunio sve obaveze, ispravno i po uputama mentora i predloženim obrascima napisao Izvješće o obavljenoj specijalističkoj stručnoj praksi (Dnevnik prakse), opisujući poslove koje je obavljao na praksi i opisujući eventualane probleme u poslovanju poslovnog subjekta ili institucije u kojima studenti obavljao praksu s mogućim prijedlozima za poboljšanja u poslovanju (razvoj i/ili primjena e-aplikacija, organizacijske promjene, računovodstveno-financijske mjere, marketinške aktivnosti, novi segmenti poslovanja, nove mogućnosti udruživanja i suradnje, novi proizvodi i tržišta), poštujući pri tom načela poslovne tajne i zaštite podataka.

Ocjenjivanje i vrednovanje studenta provodi se sukladno Pravilniku o studiranju Veleučilišta, tj. studenti se upućuju na terensku nastavu i stručnu praksu sa svrhom stjecanja stručnih znanja i osposobljavanja za uključivanje u radne procese. Stručna praksa izvodi se prema usvojenom studijskom programu i izvedbenom planu nastave Veleučilišta. Stručna praksa je obvezna i sastavni je dio nastave, a izvodi se u suradnji s institucijama-partnerima, vanjskim suradnicima, privatnim tvrtkama te kroz radionice koje organizira Veleučilište. Za vrijeme stručne prakse studenti su obvezni voditi dnevnik stručne prakse u kojem će za svaki dan opisati radne zadatke koje su obavili. Nakon povratka sa stručne prakse student nositelju kolegija Stručna praksa predaje Dnevnik prakse te ovjerenu i potpisanu potvrdu institucije u kojoj je ista obavljena.

Tijekom obavljanja stručne prakse studenti su podložni kontroli nastavnika Veleučilišta. Uspješno obavljanje stručne prakse u indeksu svakog studenta svojim potpisom ovjerit će nadležni nositelj kolegija Stručna praksa.

Studenti koji rade ili su radili na odgovarajućim poslovima koji po svom sadržaju i složenosti odgovaraju predviđenoj praksi, a podnesu zahtjev za oslobađanje od obavljanja Semestralne stručne prakse, mogu biti djelomično ili u potpunosti oslobođeni od obavljanja iste, sukladno Pravilniku o studiranju Veleučilišta i Odlukama Stručnog vijeća Veleučilišta.

Obveze studenata:

Studenti imaju obvezu redovito obavljati povjerene poslove na stručnoj praksi poštujući opća pravila, zakone i etičke kodekse te pravila i zakonitosti poslovanja poslovnog subjekta ili institucije u kojoj obavljaju praksu. Studenti su dužni praksu obaviti sukladno vremenu i na način predviđen nastavnim planom te uputama i obrascima predviđenim za obavljanje Semestralne stručne prakse te na dnevnoj bazi pisati Izvješće o obavljenoj stručnoj praksi (dnevnik) prakse u kojem će opisati metodologiju i tehnologiju obavljanja prakse, uočene poslovne probleme te iznijeti prijedloge za moguća poboljšanja u poslovanju i vođenju poslovnih subjekata i moguće inovacije i prilike za pokretanje poduzetničkih pothvata. Studenti koji rade ili su radili na odgovarajućim poslovima koji po svom sadržaju i složenosti odgovaraju predviđenoj praksi trebaju podnijeti zahtjev za oslobađanje od obavljanja Semestralne stručne prakse, sukladno Pravilniku o studiranju Veleučilišta i Odlukama Stručnog vijeća Veleučilišta.

3. Literatura i ostali izvori

Obvezna literatura

Student su dužni proučavati stručnu literaturu, zakone i ostale propise vezane uz neometano funkcioniranje poslovanja poslovnog subjekta ili pokretanje i uspješno vođenje poslovnog pothvata te pohađati stručne seminare i obrazovanja ako su predviđeni u sklopu stručne prakse, tj. poslovanja poslovnih subjekata ili ako ta obrazovanja ili radionice organizira Veleučilište.

Dopunska literatura

- Stručni časopisi i ostale publikacije koje obrađuju teme i aktualnosti iz područja ekonomije.
- Godišnji izvještaji i godišnja izvješća poslovnih subjekata, ostala poslovna dokumentacija.

4. Pravila ponašanja

Osim općih pravila pristojnog ponašanja, od studenata na nastavi se očekuje:

- aktivno i koncentrirano sudjelovanje na praksi
- dolazak na mjesto za obavljanje prakse na vrijeme, pripremljen i s potrebnim priborom.

Za vrijeme obavljanja prakse i pisanja Dnevnika prakse:

- Studenti kod sebe mogu imati **isključivo** pribor za obavljanje prakse i identifikacijski dokument.
- Nije dopušteno komunicirati na bilo koji način s drugim studentima, s ciljem prepisivanja Dnevnika prakse.

Također, od studenata i nastavnika se očekuje poštivanje etičkih načela s ciljem održavanja visokog standarda kvalitete i reputacije ustanove, ističe se službeni stav prema nedopuštenom ponašanju tijekom polaganja ispita, zbog čega je potrebno pridržavati se sljedećih uputa:

- Korištenje nedopuštenih materijala (prepisivanje) tijekom pisanja Dnevnika prakse, kao i međusobna komunikacija studenata, s ciljem prepisivanja, nije dozvoljena i etički je neprihvatljiva te se od nastavnika očekuje da takvo ponašanje sankcioniraju. Kako bi to prevenirali, studente se prije odlaska na obavljanje prakse potrebno upozorava da se prepisivanje neće tolerirati te će se prevenirati. Studenti se na praksi moraju identificirati indeksom. U slučaju da se studenti ipak ponašaju na neprihvatljiv način treba im oduzeti i poništiti Dnevnik prakse te zabilježiti ime i prezime studenta.
- Od nastavnika se očekuje, radi očuvanja reputacije Veleučilišta, da osigura da ocjene na ispitu budu odraz stvarnog znanja odnosno zadovoljenih svih ishoda učenja, a ne snalazljivosti, studenata, jer će njihove kompetencije procjenjivati tržište rada.

5. Kalendar aktivnosti

Nastava

Praksa se odvija prema kalendaru nastavnih aktivnosti za akademsku godinu, koji je objavljen na mrežnim (internetskim) stranicama Veleučilišta i na oglasnoj ploči.

Uvjeti upisa predmeta: Sukladno Pravilnicima Veleučilišta te Odlukama Stručnog vijeća Veleučilišta.

Rokovi i način predaje Dnevnika prakse i ostalih radova

Dnevnik prakse i ostali radovi predaju se prema objavljenim rokovima i obavijestima predmetnog nastavnika ili nositelja predmeta ili na konzultacijama.

6. Savjeti i preporuke studentima

Kao dodatni oblik pomoći studentima u svladavanju gradiva upućuju se studenti na konzultacije u terminima koji će se naknadno odrediti.

Posebno se naglašava nužnost kontinuiranog samostalnog rada, jer se jedino tako uz korištenje svih prednosti ovakovog koncepta prakse može udovoljiti relativno visokim kriterijima za polaganje predmeta. Gradivo predmeta Semestralna stručna praksa je takvo da izostanak pravovremenog rada pri obavljanju prakse i pisanju Dnevnika prakse može studenta ozbiljno omesti u uspješnom obavljanju i izvršenju obveza vezanih uz obavljanje prakse i polaganje ispita. Teškoće u obavljanju prakse mogu izazvati demotivaciju studenata, te u konačnici razne nepoželjne ishode. Stoga se sugerira ozbiljan pristup od samog početka, i kroz cijelo vrijeme trajanja prakse.

U slučaju bilo kakvih nejasnoća, problema i nepredvidivih situacija preporuča se na vrijeme kontaktirati predavača i nositelja predmeta.

7. Dodatak – Challenge ishod učenja

Student kroz Dnevnik prakse mora zadovoljiti donji bodovni prag usvojenosti znanja, vještina i kompetencija iz svakog pojedinog ishoda učenja (postigao je 8 ili više bodova).

8. Dodatak – Način ocjenjivanja pojedinih ishoda učenja

Važno: Da bi student položio predmet mora položiti svaki od šest ishoda učenja (uz djelomično ili potpuno ispunjenje studentskih obveza).

Provjera znanja studenata putem dnevnika prakse usklađena je s definiranim ishodima učenja, a njezin je zadatak utvrditi je li planirana razina ishoda učenja ostvarena. Bodovno se vrednuju svaki od šest ishoda učenja, s navedenim podishodima učenja. Svaki od šest ishoda učenja vrednuje se sa maksimalno 16 bodova (maksimalno 96 bodova), a uvjet za prolaz svakoga pojedinog ishoda je postignutih 8 bodova (maksimalno 48 bodova), dok se dodatna 2 do 4 boda naknadno dodjeljuju za ispunjenje studentskih obveza.

Sukladno Pravilniku o studiranju Veleučilišta „Nikola Tesla” u Gospiću, uspješno obavljenu stručnu praksu u indeksu svakog studenta svojim potpisom ovjerit će nadležni nositelj kolegija Stručna praksa.

Primjer: bodovno vrednovanje ishoda učenja

Ishod	I 1.	I 2.	I 3.	I 4.	I 5.	I 6.	Obveze	Ukupno
Min.	8	8	8	8	8	8	2	48+2
Max.	16	16	16	16	16	16	4	96+4

Provjera znanja provodi se pregledom Dnevnika prakse, tj. odrađenih i opisanih aktivnosti na praksi te prijedloga za poboljšanje i inovacije poslovanja poslovnih subjekata i institucija u kojima su studenti obavili praksu.

Na ispitnom roku studenti polažu sve ishode učenja, izradom i predajom Dnevnika prakse i obavljanjem aktivnosti potrebnih za uspješno obavljanje prakse, u rokovima predviđenim nastavnim planom, navedenim u obrascima za obavljanje Semestralne stručne prakse i prema objavljenim rokovima i obavijestima predmetnog nastavnika ili nositelja predmeta ili na konzultacijama.

Znanja i vještine koje su pokazatelji utvrđenih kompetencija procjenjuju se uglavnom subjektivnim metodama. Subjektivne metode procjene znanja odnose se na postupke procjenjivanja rada studenata, tj. aktivnosti na praksi i odgovora studenata. Subjektivno ocjenjivanje uključuje usmeno odgovaranje, izrade kritičkih prikaza, eseja, ocjenu esejskih zadataka u Dnevniku prakse, prezentacije obavljenih poslova na praksi i slično. Ovim metodama procjenjuje se sposobnost studenta da sagleda složene probleme, primjeni stečeno objektivno znanje u praksi ili na nekom poslovnom slučaju, a obuhvaća sve razine obrazovnih ciljeva. Sljedeća tablica opisuje metode procjene znanja koje se mogu koristiti u procesu ocjenjivanja.

Tablica 1: Metode procjene znanja

Metoda procjene znanja	Opis metode i način bodovanja	Razina postignuća
Slučajevi i otvoreni problemi	Kratke je slučajeve razmjerno lako osmisliti i bodovati dok je teže osmisliti i razviti složenije slučajeve i načine bodovanja.	Primjena znanja, analiza, vrednovanje.
Eseji	Ispituju se različiti stilovi pisanja i načini razmišljanja. Zadaju se razmjerno lako, a bodovanje temeljeno na impresionističkom bodovanju je brzo.	– razumijevanje – sinteza – vrednovanje
Modificirana esejska pitanja	Niz pitanja utemeljenih na analizi slučaja. Nakon što studenti odgovore na jedno pitanje, dobivaju daljnje informacije i novo pitanje. Postupak obično traje jedan sat. Razmjerno ih je lagano zadati. Mogu se koristiti pri poučavanju.	Poticanje razmišljanja i analize.
Ispit u obliku eseja na zadanu temu	Relativno lagano za osmisliti, ali potrebno je posvetiti pažnju kriterijima. Bodovanje u cilju ocjenjivanja je relativno brzo, pod uvjetom da su kriteriji jednostavni.	Mogućnost zaključivanja na temelju raznovrsnih znanja, sintetiziranje i uočavanje tema koje se ponavljaju.
Prezentacije	Bodovanje temeljeno na jednostavnim kriterijima brzo je i potencijalno pouzdano. Moguće je uključiti mjerenje sposobnosti odgovaranja na pitanja i vođenja rasprave.	Provjeravaju pripremanje, razumijevanje, znanje, sposobnost, strukturiranja, činjenice i vještinu usmene komunikacije.

Problemski zadaci	Bodovanje je brzo za lagane problemske zadatke. Složeni problemski zadaci i plan bodovanja teško se osmišljavaju. Kreativna, valjana rješenja od boljih studenata.	Potencijal za mjerenje primjene, analize i strategije rješavanja problema.
Projekti, grupni projekti	Grupni projekti omogućavaju mjerenje vještina i vođenja u timskom radu. Motivacija i timski rad visoki. Korist za učenje velika, posebice ako je reflektivno učenje jedan od kriterija. Testira metode i procese, ali i završne rezultate. Omogućuje mjerenje upravljanja projektom i vremenom.	<ul style="list-style-type: none"> – Mogućnost provjere širokog niza praktičnih, analitičkih i interpretativnih vještina. – Šira primjena znanja, razumijevanja i vještina na stvarne/simulirane situacije.

Kod provjere znanja, Dnevnik i metode procjene znanja usklađeni su sa zahtjevima ishoda učenja i očekivanom razinom postignuća studenta.